

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 3Ntd/5/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325202142
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Šmrhola
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2025:4325202142.1

Uznesenie

Okresný súd Levice, samosudcom JUDr. Jánom Šmrholom, v trestnej veci A. B., o jeho pokračovaní vo výkone detencie, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.09.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 82 odsek 3 Trestného zákona, A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. E. F. C. XXXX, G. C., t.č. v H. I. B., bude pokračovať vo výkone detencie, ktorá mu bola uložená uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 61/2024 zo dňa 02.09.2024 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2Tos 102/2024 zo dňa 25.09.2024, nakoľko dôvody detencie podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona, trvajú.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 61/2024 zo dňa 02.09.2024 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2Tos 102/2024 zo dňa 25.09.2024 bol A. B. umiestnený do detenčného ústavu podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona.

Z komplexnej správy o osobe A. B. v Detenčnom ústave Hronovce zo dňa 01.07.2025 vypracovanej odbornou komisiou súd zistil, že A. B. bol predbežne umiestnený do detencie dňa 21.08.2024 vzhľadom na charakter ochorenia, pri ktorom aj napriek komplexnej terapii naďalej pretrvávajú vysoké riziko násilného správania, ktorým ohrozuje zdravie ostatných, a ktoré je možné eliminovať v nemocničnom prostredí. Na absolvovanie adaptačnej fázy bol zaradený do detenčnej jednotky do režimu A – pri akútnych závažných behaviorálnych prejavoch duševnej poruchy. Počas pobytu na uvedenej jednotke bola zaznamenaná verbálna agresivita a automutilačné konanie. Vzhľadom na to, do režimu B bol zaradený až do 29.01.2025. Počas pobytu bolo opakovane evidované manipulatívne správanie, verbálna agresivita a automutilačné konanie. Opakovane bol premiestňovaný na jednotky s prísnejším režimom. Vzhľadom na psychický stav a pretrvávajúce poruchy správania nebolo možné ho zaradiť do jednotky RDJ v režime C. Jeho stav je napriek liečebným, režimovým a rehabilitačným aktivitám v základe nemenný, nedošlo k jeho výraznejšiemu pozitívnemu ovplyvneniu.

Na základe analýzy jednotlivých faktorov je u menovaného prítomná organická porucha osobnosti, premorbídne osobnosť simplexná, disharmonicky štruktúrovaná, polymorfná závislosť od viacerých psychoaktívnych látok – alkoholu a medikamentov.

Adaptácia na ústavné prostredie prebehla s miernymi ťažkosťami, manifestovaným negativizmom, dysfóriou a výrazne oscilujúcou náladou. V priebehu umiestnenia dochádza k častým zmenám v jeho psychickom stave, ktoré oscilujú medzi obdobím relatívneho eutýmneho ladenia a stavmi so závažnou poruchou správania. V jeho správaní dominuje nízka

Schopnosť kognitívnej a emočnej regulácie, s opakovanými prejavmi impulzivity, sociálnej disinhíbie a porušenia sociálnych hraníc. Pretrvávajú u neho tendencia k autoagresívnemu

správaní, ktoré sa vyskytuje opakovane. Je u neho prítomná verbálna agresivita voči personálu a automutilačné konanie / búchanie hlavy o stenu, kopanie do steny, skákanie z postele na zem, imitácia pádov, ležanie na zemi, škrtenie sa vankúšom.../.

Je často negativistický, nekritický voči svojmu ochoreniu a svojej osobe, bagatelizuje svoje konanie. Stav menovaného v rámci základných diagnóz v chránených podmienkach detenčného ústavu zatiaľ nemožno považovať za stabilizovaný. Ide u neho o trvalú duševnú poruchu, kde liečbou a inými režimovými a terapeutickými postupmi nedošlo k významnému ovplyvneniu jeho zdravotného stavu. Existuje predpoklad, že v nechránenom prostredí by došlo k zhoršeniu psychického stavu, vzhľadom na anosognóziu a neschopnosť sebareflexie. Taktiež je predpoklad, že v extramurálnych podmienkach by došlo k nonkompliancii a nonadherencii v liečbe a recidíve užívania psychoaktívnych látok, čo enormne zvyšuje riziko dekompenzácie psychického stavu s heteroagresívnym správaním.

Odborná komisia v rámci zhodnotenia stavu A. B. za obdobie od prijatia do detencie dňa 21.08.2024 konštatovala, že nedošlo k významnému ovplyvneniu jeho zdravotného stavu, zaradenie do určeného liečebného režimu je dôvodné a dôvody detencie trvajú naďalej.

Podľa § 463 odsek 1 Trestného poriadku, súd, v ktorého obvode sa detencia vykonáva, najmenej jedenkrát ročne alebo vždy na návrh riaditeľa detenčného ústavu alebo na žiadosť odsúdeného na verejnom zasadnutí, preskúma, či dôvody detencie trvajú. Odsúdený môže žiadosť o preskúmanie dôvodnosti detencie podať najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od rozhodnutia o umiestnení v detenčnom ústave alebo do šiestich mesiacov od rozhodnutia o pokračovaní v detencii. Ak dôvody detencie pominuli, súd odsúdeného z výkonu detencie uznesením prepustí, inak uznesením rozhodne, že vo výkone detencie sa bude pokračovať.

Podľa § 463 odsek 2 Trestného poriadku, ak dôvody detencie pominuli, ale je potrebné pokračovať v liečení odsúdeného, súd odsúdeného z výkonu detencie uznesením prepustí a zároveň rozhodne o uložení ochranného liečenia.

Podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona, súd môže na základe odborného lekárskeho posudku rozhodnúť o umiestnení páchatela do detenčného ústavu aj vtedy, ak páchatel, ktorého pobyt na slobode je nebezpečný z dôvodu duševnej poruchy, ktorá nie je len prechodná, vykonáva ochranné liečenie v zdravotníckom zariadení a svojím správaním ohrozuje život alebo zdravie iných osôb.

A. B. na verejnom zasadnutí uviedol, že má zlú zdravotnú starostlivosť, radšej by chcel ísť do basy, tam by chcel pracovať, aby si zarobil nejaké peniaze k svojmu invalidnému dôchodku. Dodal, že nesúhlasí, aby bola jeho matka J. B. jeho opatrovníčkou.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol vysloviť, že s poukazom na obsah správy detenčného ústavu, dôvody nepominuli a jeho ďalšie zotrvanie v Detenčnom ústave Hronovce je dôvodné.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 61/2024 súd zistil, že A. B. bol uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 26Nt 61/2024 zo dňa 02.09.2024

3 3Ntd 5/25

v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 2Tos 102/2024 zo dňa 25.09.2024 umiestnený do detenčného ústavu v zmysle § 81 odsek 3 Trestného zákona.

Výkon detencie bol nariadený dňa 09.10.2024 do Detenčného ústavu Hronovce.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 1Nt 9/2024 súd zistil, že A. B. bolo uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 1Nt 9/2024 zo dňa 31.07.2024 uložené ústavné psychiatrické a protialkoholické ochranné liečenie v zmysle § 73 odsek 1 Trestného zákona.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že v minulosti sa 2-krát dostal do rozporu so zákonom, naposledy bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Čadca sp. zn. 2T 66/2019 zo dňa 17.06.2019, právoplatným dňa 01.08.2019, na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, do 21.03.2021. Na páchatela sa hľadí, akoby nebol odsúdený.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že duševné ochorenie / diagnózy /, ktorými trpí A. B., vyžadujú špeciálne liečebné opatrenia a naďalej u menovaného trvajú dôvody detencie podľa § 81 odsek 3 Trestného zákona.

Súd poukazuje aj na skutočnosť, že z komplexnej správy detenčného ústavu vyplýva, že jeho stav je napriek liečebným, režimovým a rehabilitačným aktivitám v základe nemenný, nedošlo k jeho výraznejšiemu pozitívnemu ovplyvneniu. Počas pobytu v detenčnom ústave bolo u neho opakovane evidované manipulatívne správanie, verbálna agresivita a automutilačne konanie.

Je nekritický voči svojmu ochoreniu. Je nutné ho neustále pozorovať z dôvodu nestability jeho psychického stavu, taktiež boli u neho 2x-krát použité obmedzovanie prostriedky.

Motivačná zložka osobnosti sa javí ako oslabená, A. B. nevykazuje vnútornú motiváciu k zmene ani k aktívnej sebareflexii. Celkové riziko jeho násilného správania, t.č. je pretrvávajúce a vysoké.

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v prípade jeho umiestnenia do psychiatrickej nemocnice, nie je možné zabezpečiť ochranu spolupacientov či personálu na požadovanej úrovni. A. B. trpí nevyliciteľnou duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná, teda jeho prípadný pobyt v podmienkach zdravotníckeho zariadenia, v ktorom v minulosti dlhodobo vykonával ochranné ústavné psychiatrické či protialkoholické liečenie, je nebezpečný a je tu obava, že svojim správaním bude ohrozovať život alebo zdravie iných osôb / zdravotnícky personál, pacienti /.

U A. B. boli zaznamenané negatívne postoje v jeho správaní a pretrváva tendencia k autoagresívnemu správaniu, ktoré sa opakuje. Často verbalizuje suicidálne myšlienky a myšlienky o úmysle ublížiť rodinným príslušníkom a osobám, ktoré mu nevyhoveli v jeho požiadavkách.

V tejto súvislosti súd poznamenáva, že v prípade jeho umiestnenia do psychiatrickej nemocnice, nie je možné zabezpečiť ochranu spolupacientov či personálu na požadovanej úrovni pred jeho agresívnym a nebezpečným správaním.

Detencia je druh ochranného opatrenia, ktorého trvanie nie je časovo limitované, ale jej trvanie je závislé len od aktuálneho stavu osoby, ktorej bolo nariadené umiestnenie v detenčnom ústave, kedy ochranu spoločnosti pred ňou nemožno zabezpečiť miernejšími prostriedkami, čo znamená, že trvanie výkonu detencie môže za určitých okolností trvať až

4

3Ntd 5/25

doživotne. Možno konštatovať, že detencia ako druh ochranného opatrenia je svojou povahou najtvrdším z ochranných opatrení v slovenskom právnom poriadku, pretože citeľne zasahuje do základných ľudských práv a slobôd. Vzhľadom k tomu, že ide o vážny zásah do osobnej slobody jedinca do právneho poriadku súd v zmysle zákona pravidelne skúma dôvody trvania detencie.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd má za to, že liečbu A. B. ako aj ochranu spoločnosti pred prípadným protiprávnym konaním z jeho strany

/ nebezpečenstvo možných rizík v jeho správaní a prejavoch voči sebe, ale aj vo vzťahu k svojmu okoliu / možno toho času zabezpečiť naďalej jeho ponechaním v detenčnom ústave a preto rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice sp. zn. 3Ntd 5/2025.

Sťažnosť má v prípade, ak ju podá prokurátor, odkladný účinok.

O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre.